

24 בינואר 2022

חלק I - עדכונים עיקריים בעניין הדוח התקופתי לשנת 2021

לקראת פרסומו של הדוח התקופתי לשנת 2021, אנו מתכבדים להביא בפניכם סקירה תמציתית של עדכונים וחידושים שעשויים להיות רלוונטיים להכנת הדוח.¹ הסקירה בחלק זה תחולק לפרקים הבאים:

בפרק א' ייסקרו עדכונים הנוגעים לתיאור עסקי התאגיד - דוח הברנע;

בפרק ב' ייסקרו עדכונים הנוגעים לדוח הדירקטוריון;

בפרק ג' יובאו דגשים הנוגעים לחלק 'הפרטים הנוספים על התאגיד' שיש להביא בדוח התקופתי;

בפרק ד' תובא סקירה תמציתית של מספר עדכונים הנוגעים לחברות דואליות, המדווחות לפי פרק ה'3 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך") ולהסדר הרישום הכפול בחוק ניירות ערך;

בפרק ה' ייסקרו עדכונים כלליים ודגשים חשובים נוספים;

ובפרק ו' נסקור בפניכם, כמדי שנה, נושאי ממשל תאגידי, המצריכים בחינה ו"תחזוקה" תקופתית, אשר תאגידיים רבים נוהגים לבצעם במקביל להליך עריכת הדוחות התקופתיים ואישורם.

ככלל, ולמעט התייחסויות מפורשות, מזכר זה אינו כולל עדכונים בנושאים חשובנאיים ודיווח כספי, לרבות עדכונים הנוגעים לתקני חשבונאות, החלטות אכיפה חשבונאיות ו/או הנחיות ועמדות אחרות שפרסמה רשות ניירות ערך ("הרשות") בנוגע לדוחות הכספיים או לנושאים חשובנאיים.

*****

מובהר, כי הסקירה שלהלן הינה אינפורמטיבית ותמציתית בלבד, במטרה להפנות את תשומת הלב לקיומו של עדכון בנושא מסוים, ואין בה כדי לסכם את מלוא חובות הדיווח החלות על תאגידיים מדווחים או להוות חוות דעת משפטית. ככל שמתעורר צורך בייעוץ משפטי קונקרטי בקשר עם הנושאים המוצגים בסקירה זו, מוצע לפנות לקבלת ייעוץ ייעודי על בסיס נסיבות כל מקרה ומקרה. בכל שאלה או צורך בהבהרה בקשר עם העניינים המפורטים בסקירה זו, ניתן לפנות לאנשי הקשר שלכם במשרדנו או לעו"ד גור נאבל, שותף וראש תחום שוק הון, בדוא"ל: Gur.Nabel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089802, או לעו"ד הדר ציקינובסקי שהרבני, שותפה במחלקת תאגידיים ושוק הון, בדוא"ל: Hadar.Sharabani@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089332.

¹ העדכונים המובאים בחלק זה נוגעים בעיקרם לחובות הדיווח התקופתי הכלליות החלות על תאגידיים מדווחים, ולצד אלו מוצע לבחון את הוראות הגילוי החלות ביחס לתחומי עיסוק או פעילות מיוחדים (ככל שנקבעו).

א. עדכונים הנוגעים לחלק א' של הדוח התקופתי (תיאור עסקי התאגיד - דוח הברנע)

1. גילוי נדרש אודות השלכות משבר הקורונה על התאגיד

לאור משבר הקורונה שפקד את ישראל והעולם החל משנת 2020 ועד היום, על התאגידים המדווחים להמשיך לבחון את הגילויים הנדרשים בחלקי הדוח התקופתי השונים (ובפרט בפרק תיאור עסקי התאגיד ודוח הדירקטוריון) ביחס להשלכות הקיימות והצפויות של המשבר על עסקי התאגיד ותאגידים מוחזקים מהותיים שלו, פעילותם ותוצאותיהם.

בהקשר זה, וככל שלא תפורסם הנחיה או עמדה מעודכנת בנושא, על התאגידים יהיה להמשיך ולבחון את הגילויים הנדרשים בין היתר לאור עמדות סגל הרשות הקודמות בנושא, ובפרט **עמדת סגל חשבונאית מספר 99-7 בדבר השפעות משבר הקורונה על הגילוי והדיווח הכספי** מחודש מאי 2020.² העמדה הנ"ל כללה דגשים באשר לגילוי הנדרש גם **בדוחות העיתיים העוקבים** לאחר פרסומה בקשר להשלכות משבר הקורונה, ובכלל זה דגשים בנוגע לגילוי הנכלל בדוח הדירקטוריון והגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים.

הרשות הבהירה כי כל תאגיד נדרש לכלול את הגילוי וליישם טיפול חשבונאי בדוחותיו **בהתאם לנסיבותיו הספציפיות וההשפעות הספציפיות של המשבר עליו**. לפרטים נוספים אודות עמדת הסגל, ראה מזכר שפורסם ללקוחות משרדנו **כאן**.

2. פסיקה חדשה בנוגע לניצול הזדמנות עסקית והסדרי תיחום פעילות

בחודשים האחרונים ניתנו פסקי-דין הנוגעים לניצול הזדמנויות עסקיות והסדרי תיחום פעילות. בעקבות קביעות בית המשפט בפסקי-הדין האמורים אנו ממליצים לחברות שהנושא עשוי להיות רלוונטי עבורן, לבחון את השלכות קביעות בית המשפט על הגילוי בדוח התקופתי בנוגע לאישור פעולות בניגוד עניינים לפי סעיפים 254 ו-255 לחוק החברות, תשנ"ט-1999 ("חוק החברות") וכן לגבי הסדרי תיחום פעילות קיימים בין החברה ונושאי משרה/בעלי שליטה בה או התחייבויות חד צדדיות קיימות של בעלי שליטה ו/או נושאי משרה לתיחום פעילות מול החברה, זאת, בין היתר, תוך מתן דגש לנושא **בסעיף האסטרטגיה והיעדים העסקיים בפרק תיאור עסקי התאגיד ובתיאור תחומי הפעילות בדוח הברנע**. לפרטים נוספים, ראה מזכר שפורסם ללקוחות משרדנו בנושא **כאן**.

בהקשר זה, יוזכר כי בהתאם להוראות תקנה 29א לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 ("תקנות דוחות תקופתיים ומיידיים") על החברות לכלול במסגרת חלק ד' לדוח (פרק הפרטים הנוספים) פרטים בדבר פעולות בניגוד עניינים לפי סעיף 254(א) לחוק החברות שלא אושרו ובדבר אישור פעולות בניגוד עניינים לפי סעיף 255 לחוק החברות.

3. גילוי אודות סיכוני סייבר

בחודש דצמבר 2020 סגל הרשות פרסם הודעת ריענון בנוגע לחובות הגילוי במקרה של אירוע סייבר.³ סגל הרשות שב והזכיר כי על תאגיד מדווח שנפגע כתוצאה מאירוע סייבר מוטלת החובה לבחון האם האירוע מקים

² לעמדה חשבונאית 99-7 לחץ **כאן**. ראה גם הודעת הרשות לחברות: שאלות ותשובות בקשר לתקופת משבר הקורונה מחודש מאי 2020 (זמינה **כאן**).

³ ההודעה פורסמה בין היתר, בהמשך לעמדה משפטית מספר 105-33: גילוי בנושא סייבר (21 באוקטובר 2018). הודעת הרשות זמינה **כאן** והעמדה המשפטית מחודש אוקטובר 2018 זמינה **כאן**.

חובת דיווח מיידי או דיווח תקופתי לציבור. עוד הוזכר כי בעת הכנת הדוחות השנתיים, על תאגידים מדווחים, בין אם נפגעו מאירועי סייבר ובין אם לאו, לבחון את שאלת הצורך בגילוי ואת היקף הגילוי בנושא חשיפה לסיכון סייבר. גילוי בנושא זה עשוי להידרש במסגרת תיאור גורמי הסיכון בתאגיד וכן במסגרת גילוי על אירועים החורגים מעסקי התאגידים הרגילים (סעיף 36 לתוספת הראשונה לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת תשקיף – מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 ("תקנות פרטי התשקיף")). באשר לגילויים הנדרשים בחלק ב' של הדוח התקופתי (דוח הדירקטוריון), בהתאם לעמדת הרשות, ככל שסבור תאגיד שחשיפתו לסיכונים סייבר הפכה בשנת הדוח למהותית יותר להבנת פעילותו באופן כללי, או אם אירעו תקיפה או תקיפות סייבר בעלות השפעה מהותית על אחד או יותר מסעיפי הדוחות הכספיים (מאזני או תוצאתי), יובאו הסברי הדירקטוריון בנושא.

4. גילוי על צבר הזמנות בדוח התקופתי (שו"ת 105.30)⁴

במסגרת שו"ת שפרסמה הרשות בחודש אוקטובר 2021, הרשות הבהירה כי תאגיד אינו רשאי לכלול בגילוי על צבר הזמנות בדוח התקופתי הזמנות שלגביהן קיימת ללקוח זכות לביטול ההתקשרות שאינה כוללת תשלום פיצוי משמעותי, שכן הן אינן 'הזמנות מחייבות' שטרם הוכרו בדוחות הכספיים, כאמור בסעיף 15(א) לתוספת הראשונה לתקנות פרטי התשקיף. עם זאת, ציינה הרשות כי אם תאגיד רואה ערך בהצגת הגילוי אודות ההזמנות הלא מחייבות כאמור, אפשר להציג בנפרד מצבר ההזמנות, תוך מתן גילוי אודות זכות הביטול הקיימת ללקוח. האמור לעיל יחול בכל מקרה שבו ההזמנה של הלקוח אינה נחשבת למחייבת, כגון הזמנות שיהפכו למחייבות בהתקיימות תנאים מתלים, אופציות לרכישה של סחורה או שירותים הניתנת למימוש לפי החלטת הלקוח בלבד, וכיו"ב, למעט המקרים שניתן להציג בנפרד לפי סעיף 15(ב) לתוספת הראשונה לתקנות פרטי התשקיף, הכוללים רק הזמנות שיהפכו למחייבות בטווח הקצר, והסיבה לכך שטרם הפכו לכאלה היא טכנית בלבד.

ב. עדכונים הנוגעים לחלק ב' של הדוח התקופתי (דוח הדירקטוריון)

5. לפרטים אודות עמדות סגל הרשות בנושא הגילוי הנדרש בקשר עם השלכות נגיף הקורונה, לרבות הגילוי בדוח הדירקטוריון, וכן אודות הודעת ריענון שפרסם סגל הרשות בנוגע לחובות הגילוי במקרה של אירוע סייבר, ראה סעיפים 1 ו-3 לעיל.

6. תיקון תקנות ניירות ערך בנושא ביטול חובת הגילוי בדוח הדירקטוריון השנתי בעניין שעות העבודה של רואה החשבון המבקר⁵

ביום 29 בדצמבר 2021 פורסם תיקון לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, בו בין היתר, בוטלה החובה לכלול גילוי בדוח הדירקטוריון השנתי בדבר שעות העבודה שהושקעו על-ידי רואה החשבון המבקר במתן שירותי ביקורת. בנוסף, צומצמה דרישת הגילוי בדבר השכר המשולם לרואה החשבון המבקר בגין שירותי מס, כך שתחול על שירותי מס הקשורים לביקורת בלבד. לצד זאת, נותרה חובת הגילוי בעניין השכר הכולל המשולם לרואה החשבון המבקר בעבור שירותים שאינם שירותי ביקורת כאמור (ללא פירוט שעות העבודה ביחס אליהם). לפרטים נוספים ראה מזכר שפורסם ללקוחות משרדנו כאן.

⁴ השו"ת זמין כאן.

⁵ לנוסח התיקון כפי שפורסם ברשומות לחץ כאן.

דוח ריכוז ממצאים בנושא התחייבות לעמידה באמות מידה פיננסיות כלפי מחזיקי אגרות חוב סחירות⁶

.7

לאור ביקורת רוחב שביצעה הרשות בנושא במדגם שכלל שני תאגידים מדווחים, הרשות פרסמה בחודש אוקטובר 2021 דוח ריכוז ממצאים, המפרט מספר סוגיות מרכזיות שעלו בביקורת במטרה לשקף את עמדות סגל הרשות בנוגע לאופן חישוב עמידת החברות באמות המידה הפיננסיות ופרשנותן. בדוח הודגש כי סגל הרשות אינו נוהג כדבר שבשגרה להביע את עמדתו ביחס לפרשנות ההוראות החוזיות בשטרי הנאמנות, אלא רק מקום בו הוא סבור שהפרשנות שננקטה הייתה בלתי סבירה. **יודגש, כי ליקויים בחישוב אמות המידה הפיננסיות שלא בהתאם לשטר הנאמנות עלולים, בין היתר, להביא להכללת פרטים שגויים בחלקי הדוח השונים, ובפרט בדוח הדירקטוריון (בגילוי הייעודי למחזיקי אגרות החוב) וכן להצגה שגויה בדוחות הכספיים ביחס לאופן סיווג התחייבויות החברה. בין ממצאי הדוח:**

7.1 ליקויים באופן חישוב ה-NOI (Net Operating Income) - (א) טעויות בחישוב שהביאו לטעות בנתון

ה-NOI שהוצג בדוחות התקופתיים והעיתיים (בפרק תיאור עסקי התאגיד, בדוח הדירקטוריון במסגרת הגילוי הייעודי למחזיקי אגרות החוב ובבאורים לדוחות הכספיים בנוגע לאמות המידה הפיננסיות); (ב) ניכוי הוצאות מה-NOI המותאם - אחת החברות לא לקחה בחשבון במסגרת החישוב הוצאות הקשורות באופן ישיר לתפעול הנכסים, וזאת בנימוק כי הוצאות אלו הוצגו במסגרת סעיף הנהלה וכלליות. לעמדת הרשות, נדרשת בחינה מהותית של אופי ההוצאה והאם היא מהווה חלק מ"עלות השכרת הנכסים ומתן השירותים" בהתאם להגדרה בשטר הנאמנות ללא קשר לרישום החשבונאי בדוחות.

7.2 קביעת שווי בטוחה - (א) סגל הרשות לא קיבל את אופן החישוב של החברה לעניין המס המשוער

מהפרויקט שיש לנכותו לעניין אמת המידה הפיננסית בעניין הבטוחה שהועמדה למחזיקי אגרות החוב. **הרשות ציינה כי ככל שעמדת החברה הסתמכה על פרשנות, הרי שהיה עליה להביא זאת לידיעת הנאמן לקבלת עמדתו מראש וכן לכלול התייחסות לפרשנות זו במסגרת הגילוי הייעודי למחזיקי אגרות החוב בדוחותיה העיתיים, לרבות ביחס לאופן השפעת פרשנות זו על אופן חישוב אמות המידה הפיננסיות וכן להתייחס לעמדת הנאמן;**⁷ (ב) ביצוע התאמות בחישוב הרווח הצפוי - תיאום הוצאות שהחברה העריכה שלא יוצאו בקשר לפרויקט, אך כלולות במסגרת דוח האפס או הערכת השווי - לעמדת הרשות, יש לבצע התאמות אלו במשורה, תוך קבלת עמדת הנאמן בנושא; (ג) חישוב יתרת הלוואות בעלים - לצורך החישוב יש להוסיף לשווי הבטוחה את הלוואות הבעלים שהועמדו, אולם לצד זאת יש לקזז הלוואות שניתנו לצדדים קשורים.

8. גילוי אודות פערים משמעותיים בין אומדנים ותחזיות בהערכת שווי לבין התממשותם בפועל (שו"ת 105.29)⁸

.8

הרשות הבהירה במסגרת שו"ת שפרסמה בחודש אוקטובר 2021 כי החובה החלה מכוח תקנה 10(ב)(8) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, לפרט במסגרת דוח הדירקטוריון פערים משמעותיים שהונחו בבסיס הערכת שווי או חוות דעת מקצועית, שצורפה לדיווח בשלוש השנים שקדמו לתאריך הדוח, לבין התממשותם בפועל, חלה גם ביחס להערכת שווי שצורפה לדוח הצעה פרטית חריגה או לדוח עסקה עם בעל שליטה.⁹ עוד הובהר כי על

⁶ דוח ריכוז הממצאים זמין כאן.

⁷ בהקשר זה, ראה דוח ריכוז ממצאים בנושא התחייבות לעמידה באמות מידה פיננסיות כלפי מחזיקי אגרות חוב סחירות (ספטמבר 2019) זמין כאן.

⁸ השו"ת זמין כאן.

⁹ זאת בהתאם להגדרת המונח "חוות דעת מקצועית" באותה תקנה.

הגילוי לכלול גם התייחסות כמותית להנחות, האומדנים והתחזיות שהונחו, וכן לתוצאתם בפועל בשנים הרלוונטיות.

ג. דגשים הנוגעים לחלק ד' של הדוח התקופתי (פרטים נוספים על התאגיד)

9. הגילוי אודות תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה בהתאם להוראות תקנה 21 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים

בשל חשיבות הגילוי בחלק ד' לדוח התקופתי בקשר לתקנה 21 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים ("תקנה 21"), להלן תזכורת בדבר פרסומים מרכזיים מהשנים האחרונות בנושא זה:

9.1 שו"ת שפרסמה הרשות בחודש פברואר 2018 המבהיר כי במסגרת הגילוי לפי תקנה 21 יש לכלול כל תגמול שהוכר בדוחות הכספיים (בין אם הוענק בפועל בין אם לאו), וזאת אף אם בהתאם לחוזה ההעסקה קיימת לדירקטוריון סמכות להפחיתו.¹⁰

9.2 עמדת סגל משפטית מספר 101-21 : מדיניות תגמול (Best Practice) - קובץ שאלות ותשובות¹¹
העמדה כוללת, בין היתר, הבהרות של סגל הרשות לגבי הגילוי בהתאם לתקנה 21, ובכלל זה חובה לכלול בתקנה 21 גילוי בדבר יעדי התגמול שנקבעו לנושאי משרה בכירה הנזכרים בתקנה (בכפוף להקלות במקרים מסוימים כמפורט בעמדה).

9.3 דוח ריכוז ממצאים בנושא תגמולים לבעלי שליטה, לקרוביהם ולמנכ"ל החברה, אשר פורסם בחודש יוני 2020.¹²

10. הגילוי אודות עסקאות בעלי שליטה לפי תקנה 22 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים¹³

בשל חשיבות הגילוי בחלק ד' לדוח התקופתי בקשר לתקנה 22 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים, להלן תזכורת בדבר פרסומים מרכזיים מהשנים האחרונות בנושא זה:

10.1 דוח ריכוז ממצאים בנושא סיווג ואישור עסקאות בין חברה לבעל השליטה, שפורסם על-ידי יחידת הביקורת של הרשות בחודש דצמבר 2015.¹⁴

10.2 החלטה בדבר הטלת עיצום כספי מחודש אוגוסט 2019¹⁵ בגין היעדר גילוי בדוחות הכספיים לסכומים ששילמה החברה לאשתו של בעל השליטה כנדרש בהוראות תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.

10.3 שו"ת 104.18 בעניין משיכת כספים על-ידי בעל שליטה מבלי שהתקבלו האישורים הנדרשים¹⁶ - הרשות הבהירה מהו המידע שיש לכלול בדיווח מידי אודות אירוע שבו הועברו כספים מהחברה לבעל השליטה מבלי שהתקבלו האישורים הנדרשים לכך כדין, ובכלל זה הרקע והשתלשלות העניינים וכן

¹⁰ שו"ת 105-25 זמין כאן.

¹¹ העמדה זמינה כאן.

¹² דוח ריכוז הממצאים זמין כאן.

¹³ להרחבה נוספת בנושא ראה סעיף 20 להלן, תחת הכותרת "עסקאות בעלי שליטה".

¹⁴ דוח ריכוז הממצאים זמין כאן.

¹⁵ מכתב הדרישה לתשלום העיצום הכספי זמין כאן.

¹⁶ השו"ת פורסם בחודש יולי 2020 והוא זמין כאן.

השלכות האירוע על עמידת החברה באמות מידה פיננסיות או בהתחייבות כלשהי מהתחייבויותיה, על דוחותיה הכספיים ועל אפקטיביות הבקורות הפנימיות (אם השלכות אלו ידועות לה במועד הדיווח).

ד. עדכונים הנוגעים לחברות דואליות

11. מדריך לחברות הדואליות¹⁷

בחודש נובמבר 2021 הרשות פרסמה מדריך מעודכן לחברות הדואליות. המדריך מרכז מידע רלוונטי לחברות דואליות בנוגע להיבטים שונים במסחר בבורסה בתל-אביב, ובכלל זה הרישום למסחר, מתכונת הדיווח של החברות הדואליות והליכי ההנפקה שלהן בישראל עד מחיקה ממסחר בבורסה בתל-אביב או בבורסה בחו"ל.

12. תשובה לפנייה מקדמית בנושא אופן הדיווח בדוח התקופתי של תאגיד המאחד בדוחותיו תאגיד ברישום כפול

חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בתל-אביב מחזיקה בכ-46% ממניותיה של חברה ציבורית דואלית הנסחרת במקביל בבורסת תל-אביב ובבורסת ניו-יורק ("החברה הדואלית"). להערכת החברה, ההשקעה בחברה הדואלית מהווה השקעה מרכזית של החברה ומשקלה היחסי, מתוך החזקות החברה, הינו כ-91%. החברה מאחדת את החברה הדואלית בדוחותיה הכספיים. במסגרת הפנייה, החברה האם ביקשה כי סגל הרשות לא יתערב בעמדתה לפיה היא רשאית לכלול בדוחותיה התקופתיים את דוחות החברה הדואלית במתכונת, מבנה וצורה הנערכים על-ידי החברה הדואלית בהתאם לדין הזר החל עליה מכוח הוראות פרק ה'3 לחוק ניירות ערך, בתרגום לעברית. על-בסיס העובדות המתוארות בפנייה, סגל הרשות הודיע כי לא יתערב בעמדת החברה בהקשר זה.¹⁸

13. הודעת רשות ניירות ערך בעניין כללי האחריות האזרחית החלים על הגילוי הנמסר על-ידי חברות הרישום

הכפול והצעת חקיקה שמקדמת הרשות בנושא¹⁹

בעקבות פסק-דינו של ביהמ"ש המחוזי בתל-אביב בעניין סרגון,²⁰ בעניין דין האחריות החלה על חברות דואליות ונושאי המשרה בהן כלפי מחזיקי ניירות ערך בישראל והאחריות בגין מידע צופה פני עתיד, הרשות פרסמה הודעה לפיה בתביעות אזרחיות בקשר לדיווחיהן של חברות רישום כפול, כללי האחריות צריכים לעקוב אחרי כללי הגילוי. לפיכך, בתביעות אזרחיות בגין הפרת חובת גילוי של חברת רישום כפול, כאשר הגילוי ניתן על-פי הוראות הדין הזר, האחריות תהיה בהתאם לדין הזר. לפרטים נוספים, ראה מזכר שפורסם ללקוחות משרדנו בנושא [כאן](#).

ה. עדכונים כלליים ודגשים חשובים נוספים

14. עדכון החלטה 6-99: שימוש במדדים פיננסיים שאינם מבוססים על כללי חשבונאות מקובלים (Non GAAP)

נזכיר כי בחודש מרס 2020 פורסם עדכון להחלטה בדבר שימוש במדדים פיננסיים שאינם מבוססים על כללי חשבונאות מקובלים.²¹ לאור השימוש ההולך וגובר במדדים כאמור הרשות קיימה בחינה מחודשת של עמדתה

¹⁷ המדריך לחברות הדואליות זמין [כאן](#).

¹⁸ לתשובה לפנייה המקדמית לחץ [כאן](#).

¹⁹ להודעת הרשות בנושא לחץ [כאן](#) ולהצעת החקיקה שהרשות מבקשת לקדם בנושא לחץ [כאן](#).

²⁰ ת"צ (ת"א) 7363-01-15 יהושע חזן נ' סרגון נטוורס בע"מ (27.5.2021).

²¹ לנוסח העדכון לחץ [כאן](#).

בנוגע לשימוש בהם. במסגרת העמדה המעודכנת, הובאו דגשים בקשר להיקף הגילוי הנדרש לגבי מדדי Non GAAP ובאשר לעקביות באופן חישובם. הרשות הבהירה כי מקום בו תאגיד כולל במסגרת דיווחיו מדדים כאמור, עליו להקפיד כי בסמוך להצגת המדד יפורט כל פרט החשוב להבנת המדד והשימוש שנעשה בו, כי המדד יהיה מובן, יוצג באופן ברור ועקבי ויספק מידע מהימן למשקיעים, כי יוצגו לו מספרי השוואה ועוד. בנוסף, תחולת העמדה הורחבה גם ביחס למדדי ביצוע תפעוליים (Key Performance Indicators), כגון SSS (Same Store Sales) ו-ARPU (Average Revenue Per User), כך שבעת הצגתם יחולו דגשים מסוימים מאלה שפורטו בעמדה המעודכנת.

15. תחולת תקנה 2(ה) לתקנות דוחות תקופתיים ומינדיים - סיום חובות דיווח

בחודש מאי 2021 סגל הרשות פרסם פנייה מקדמית בקשר לסיום חובות דיווח לאחר השלמת הליך מיזוג והפיכת החברה לחברה פרטית.²² ראה גם ת"א 16366-02-21 תדביק בע"מ נ' רשות לניירות ערך ירושלים (14 בפברואר 2021) (שורה 7) לטבלת 'חידושי פסיקה' בחלק II למזכר).

16. הצעת תיקון להסדרת דיווח באמצעות iXBRL

לפרסומי הרשות אודות סטנדרט הדיווח הבינלאומי iXBRL, ראה שורה (28) לטבלת 'פרסומי רשות ניירות ערך' בחלק II למזכר.

17. אחריות תאגידית וסיכוני ESG

בחודש ינואר 2021 הרשות פרסמה הודעה לפיה היא מעודדת פרסום דוחות ESG למשקיעים.²³ כמו כן, בחודש אפריל 2021 פרסמה הרשות את המלצותיה בדבר גילוי אודות אחריות תאגידית וסיכוני ESG. בפרסום, קוראת הרשות לכלל התאגידים המדווחים לפרסם לציבור דוח אחריות תאגידית שנתי, באתר האינטרנט שלהם, באופן וולונטרי.²⁴ לדוחות אחריות תאגידית המפורסמים באתר האינטרנט של הרשות לחץ כאן.

לפרטים נוספים, ראה מזכר שפורסם ללקוחות משרדנו כאן.

בהקשר זה, יצוין כי בחודש נובמבר 2021 פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ("הממונה על שוק ההון") תיקון הוראות לחוזר המאוחד - פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה", העוסק, בין היתר, בשיקולי השקעה הנוגעים להיבטים סביבתיים, חברתיים ולהיבטי ממשל תאגידי. בכלל זאת, בהתאם להוראות החוזר, ועדת ההשקעות של משקיע מוסדי נדרשת לקבוע מדיניות לבחינת החלטות השקעה, הכוללת התייחסות לשיקולים הנוגעים להיבטים סביבתיים, חברתיים ולהיבטי ממשל תאגידי, ככל שאלו רלוונטיים ועשויים להשפיע באופן מהותי על ביצועי תיק השקעות.²⁵

כמו כן, יצוין כי בחודש ינואר 2022 פרסם המפקח על הבנקים חוזר המתקן את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 בנושא "דירקטוריון" כחלק ממדיניות הפיקוח על הבנקים לחיזוק היבטי ESG של המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון הוספה הוראה בדבר ייצוג מגדרי הולם בדירקטוריון של תאגידים בנקאיים שעליהם חלה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301, כך שבין היתר יידרשו לקבוע מדיניות לשיעור הגיוון המגדרי בהם.²⁶

²² התשובה לפנייה המקדמית זמינה כאן. פניות קודמות בנושא שפורסמו במהלך שנת 2020 זמינות באתר הרשות כאן.

²³ ההודעה זמינה כאן.

²⁴ לפרסום הרשות מחודש אפריל 2021 לחץ כאן.

²⁵ נוסח תיקון הוראות החוזר זמין כאן.

²⁶ נוסח חוזר המפקח על הבנקים זמין כאן.

18. לפרטים אודות החלטת אכיפה חשבונאית 1-21 בנושא גילוי כמותי ואיכותי אודות סיכון האשראי של חברה בהתאם להוראות IFRS 7, ראה שורה (5) לטבלת 'פרסומי רשות ניירות ערך' בחלק II למזכר.
19. לפרטים אודות החלטות של מותב ועדת האכיפה המנהלית של הרשות הנוגעות להפרות דיווח וכן לעיצומים כספיים פשוטים שהוטלו על-ידי הרשות, הנוגעים גם להפרות גילוי ודיווח בדוחות התקופתיים, ראה טבלת 'יחידושים בנושאי אכיפה מנהלית' בחלק II למזכר.

1. נושאי ממשל תאגידי המצריכים בחינה ו"תחזוקה" תקופתית

20. עסקאות בעלי שליטה

20.1 חידוש עסקאות בעלי שליטה

כזכור, בהתאם לסעיף 275(א1) לחוק החברות, ככלל נדרש לחדש אישורן של עסקאות בעלי שליטה, הנכללות בגדר סעיף 275(א) לחוק החברות, מדי שלוש שנים (כאשר ביחס לעסקאות בעלי שליטה לפי סעיף 270(4) **רישא** לחוק החברות, ניתן לקבוע תקופה העולה על שלוש שנים, אם ועדת הביקורת אישרה כי תקופה ארוכה יותר סבירה בנסיבות העניין).

לפרטים אודות פסיקה חדשה של ביהמ"ש העליון בנושא ועדה מיוחדת בעסקאות בעלי שליטה, ראה שורה (25) לטבלת 'יחידושי פסיקה' בחלק II למזכר.

20.2 בחינה ואישור שנתיים של אמות המידה שקבעה ועדת הביקורת בקשר לעסקאות עם בעלי עניין

בהתאם להוראות סעיף 117 לחוק החברות, ועדת הביקורת רשאית לקבוע, **אחת לשנה מראש**, נהלים שונים בקשר לעסקאות בעלי עניין שמבצעת החברה. ככל שוועדת הביקורת קבעה נהלים כאמור ועל-מנת לשמור על תוקפם, היא תידרש לבחון ולאשר מחדש את אמות המידה לגופן ואת התאמתן לחברה עד חלוף שנה ממועד אישור הנהלים לאחרונה. סעיף 117 האמור כולל את האפשרות לאמץ נהלים בעניינים הבאים:

[א] אמות מידה לסיווג עסקאות כחריגות/בלתי חריגות ו/או כזניחות ולסיווג פעולות כמהותיות/בלתי מהותיות;

[ב] אמות מידה לקביעת הליך תחרותי או הליך אחר בעסקאות בעלי שליטה;

[ג] אמות מידה לקביעת אופן האישור של עסקאות בעלי שליטה שאינן זניחות ואינן חריגות, ולסיווגן.

21. תפקידים נוספים של ועדת הביקורת

פרט לתפקידיה של ועדת הביקורת בכל הנוגע לעסקאות בעלי עניין, אנו מפנים את תשומת הלב לתפקידיה הנוספים של ועדת הביקורת, הקבועים בס"ק (1) ו-(3)-(6) לסעיף 117 לחוק החברות, ובהם:

עמידה על ליקויים בניהול העסקי של החברה (ראה שאלה 21 משאלון הממשל התאגידי בנוגע לעריכת דיון לעניין ליקויים כאמור לפחות פעם בשנה ללא נוכחות נושאי משרה שאינם חברי הוועדה); בחינה של תוכנית העבודה של המבקר הפנימי ובחינת מערך הביקורת הפנימית של החברה ותפקוד המבקר הפנימי; בחינת היקף עבודת רואה החשבון המבקר ושכרו (ראה בהקשר זה גם סעיף 22 להלן); וכן קביעת הסדרים לגבי אופן הטיפול בתלונות עובדים.

לקראת אישור הדוחות השנתיים מוצע שהתאגידים יבחנו נושאים אלה ויערכו לדיונים בוועדת הביקורת לצורך השלמת חוסרים ככל שקיימים.

22. כללי התנהגות מוצעים לדירקטורים לקידום איכות הביקורת על הדוחות הכספיים (Best Practice)²⁷

בחודש אוקטובר 2021 הרשות פרסמה מסמך הכולל כללי התנהגות מוצעים לדירקטורים לשם קידום איכות הביקורת על הדוחות הכספיים, הנוגעים בעיקר לממשק עם רואה החשבון המבקר של החברה. לפרטים נוספים, ראה מזכר שפורסם ללקוחות משרדנו [כאן](#).

בהקשר זה יצוין, כי בחודש ינואר 2021 הממונה על שוק ההון פרסם נייר עמדה בקשר לנסיבות אשר יפגמו באי-תלות רואה חשבון מבקר של גוף מוסדי עקב מתן שירותי נלווה לגוף מוסדי.²⁸ לפרטים נוספים ראה מזכר שנשלח ללקוחות משרדנו [כאן](#).

כמו כן, בחודש דצמבר 2021 המפקח על הבנקים פרסם חוזר לתאגידים הבנקאיים והסולקים, שעניינו תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 בנושא "דירקטוריון". התיקון נוגע לפיקוח ועדת הביקורת על עבודתו של רואה החשבון המבקר, כאשר בהתאם לו על ועדת הביקורת יהיה ליישם את הנחיות ועדת באזל בדבר ביקורת חיצונית בתאגידים בנקאיים.²⁹

23. דוח ריכוז ממצאים בנושא הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים

בחודש יוני 2021 הרשות פרסמה דוח ריכוז ממצאים בו פורטו ממצאים שעלו במסגרת בדיקה רוחבית שערכה בקשר לעבודת הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, ואשר נוגעים, בין היתר, לעמידה בהוראות תקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התש"ע-2010. לפרטים נוספים, ראה מזכר שפורסם ללקוחות משרדנו [כאן](#).

24. תנאי כשירות ו"זיקה" של דירקטור חיצוני/בלתי תלוי לחברה

לאור החשיבות הרבה של עמידת הדירקטורים החיצוניים והדירקטורים הבלתי תלויים בכל תנאי הכשירות הקבועים בדין, וההשלכות העלולות להיגרם במקרה של אי עמידה בתנאי הכשירות (לדוגמה בקשר עם תוקף אישורים של עסקאות בעלי עניין על-ידי ועדת הביקורת או ועדת התגמול ואישור הדוחות הכספיים), אנו ממליצים כי כל תאגיד מדווח יערוך בחינה תקופתית בדבר עמידתם של הדירקטורים החיצוניים והדירקטורים הבלתי תלויים המכהנים בו בתנאי הכשירות שנקבעו בדין (ובפרט היעדר קיומה של "זיקה") וכי לא אירע שינוי כלשהו בנסיבות מהמועד בו נבדקו לאחרונה תנאי כשירותם כאמור. המלצתנו האמורה עולה גם בקנה אחד עם שאלה 3 בנוסח שאלון הממשל התאגידי שפרסמה הרשות, שבוחנת האם בשנת הדיווח נערכה בדיקה עם הדירקטורים החיצוניים והדירקטורים הבלתי תלויים ונמצא כי הם קיימו בשנת הדיווח את הוראות סעיפים 240(ב) ו-ו(ו) לחוק החברות בעניין היעדר "זיקה" וכן כי מתקיימים בהם התנאים הנדרשים לכהונת דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי.

יצוין, כי בשנים האחרונות פרסמה הרשות תשובות לפניות מקדמיות של חברות שונות שעניינן בין היתר בכשירות של מועמד לכהונה כדירקטור חיצוני או בלתי תלוי.

²⁷ המסמך זמין [כאן](#).

²⁸ נייר העמדה זמין [כאן](#).

²⁹ נוסח חוזר המפקח על הבנקים זמין [כאן](#).

25. מדיניות תגמול

בהתאם להוראות סעיף 267א לחוק החברות, ככלל נדרשים התאגידיים המדווחים לאשר את מדיניות התגמול לכל הפחות אחת לשלוש שנים והדירקטוריון נדרש לבחון מעת לעת את מדיניות התגמול ואת הצורך בהתאמתה להוראות סעיף 267ב לחוק החברות (המונה שיקולים שיש לשקול בעת קביעת מדיניות התגמול). בנוסף, בהתאם לסעיף 118א לחוק החברות, אחד מתפקידיה של ועדת התגמול הוא להמליץ לדירקטוריון על עדכונה מעת לעת של מדיניות התגמול ולבחון את יישומה. אנו מציעים לחברות לבחון האם נדרש אישורה מחדש ו/או עדכונה של מדיניות התגמול, בין היתר לאור ההקלות החקיקתיות ועמדות הרשות בנושא והניסיון שנצבר בחברה בקשר עם יישומה.

26. בחינה תקופתית של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך

בהמשך למסמך מדיניות האכיפה שפרסמה הרשות בחודש יולי 2019, ולפרסומים קודמים של הרשות בנושא,³⁰ יוזכר כי הרשות עשויה להתחשב ביישום אפקטיבי של תוכנית אכיפה פנימית בתקופה הרלוונטית לביצוע הפרה, וזאת במקרים בהם מושתתת אחריות ישירה ברשלנות על החברה או על נושאי המשרה בה, והן במקרים בהם מושתתת אחריות פיקוחית נגזרת על המנכ"ל. בנוסף, אחד מהשיקולים שתבחן הרשות בבואה להחליט האם קיימת בתאגיד תוכנית אכיפה יעילה הינו קיומו של מנגנון פיקוח ומעקב אחר הפעלתה של תוכנית האכיפה וכן מנגנון עדכון תקופתי ביחס אליה. עוד יוזכר, כי לעמדת הרשות, כחלק מעדכון תוכנית האכיפה הפנימית יש לערוך סקר ציות **אחת לארבע שנים לפחות** (או לפי הנדרש באורח שוטף ככל שהיו התפתחויות מהותיות בתאגיד ובסביבתו). לפרטים אודות מקרי אכיפה פלילית ומנהלית בולטים מהשנה האחרונה, ראה חלק II למזכר.

* * *

³⁰ ראה מסמך הקריטריונים שפרסמה הרשות להכרה בתוכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך וניהול ההשקעות מחודש אוגוסט 2011. המסמך זמין כאן. ראה גם מסמך שאלות ותשובות שפורסם בנושא בחודש אוגוסט 2012 הזמין כאן. בנוסף, ראה מסמך מדיניות האכיפה שפרסמה הרשות בחודש יולי 2019, הזמין כאן.

יצוין, כי במסגרת החלטת מותב ועדת האכיפה המינהלית מיום 13 בדצמבר 2020, בעניין אישור הסדר אכיפה בקשר להפרת התרמית, בין השיקולים לקולא שבהם התחשבה הרשות היה אימוץ ויישום של תוכנית אכיפה מינהלית על-ידי החברה המפרה. להחלטת המותב לחץ כאן.